

Alle pleisters op mijn knieën

Chawwa Wijnberg, *Nachtvinders door het kattenluik*. Gevolgd door de cd *Chawwa Wijnberg leest Vrolijke Gedichten*. Haarlem: In de Knipscheer, 2012. ISBN 978 90 626 5694 3, € 18,50.

Poëzie kan niet zonder poezen. In elk geval de poëzie van de Middelburgse dichteres Chawwa Wijnberg (geb. 1942) niet. Al twee keer slopen poezen de titels van haar boeken binnen. *Handboek voor de joodse kat* heette haar tweede bundel, verschenen in 1993. En haar onlangs uitgekomen opus zes heet *Nachtvinders door het kattenluik*. Herinneringen komen binnen, schrijft ze, als ‘nachtvinders door het kattenluik/ en de kat wil vliegen/ en de vlinder ontsnappen’. Ook herdenkt ze een gestorven kat: ‘Wat is één kleine pijn/ op wereldschaal/ één beweende kat.’

De dood is een belangrijk onderwerp in de bundel. Ze neemt alvast afscheid van het bestaan, maar niet zonder verzet. De man met de zeis is bij haar tot ‘Juffrouw Dood’ omgedoopt. Dat klinkt vriendelijker, maar Juffrouw D. is even wreed en even ongenaakbaar. We ‘weten niets van je/ zien je voetstap niet/ kunnen je nummer niet bellen’. We kunnen slechts constateren dat ze is opgedoken ‘en dan huilen we rivieren/ tegen de stroom in/ en dan na een paar dagen/ die vieze koffie met dat ene/ ene miezerige plakje cake.’ De herhaling van dat woordje ‘ene’ doet het hem, maakt de observatie ontroerend.

Toch kan Chawwa Wijnberg, schrijfster van beladen herinneringen, bespiegelingen over de dood, een cd die bij deze bundel hoort ‘Vrolijke Gedichten’ noemen. Met recht, zij verstaat namelijk de zeldzame kunst om het zware een beetje lichter te laten wegen. Ook daarvoor heeft ze trouwens een betere omschrijving: ‘Wie kan een woord, een zin/ zo hoera versieren/ dat er een gedicht ontstaat’. Zij, mogelijk de begaafde dichtster die vandaag de dag op Zeeuwse bodem rondloopt, kan dat dus. Met een beetje hulp van de poezen.

MARIO MOLEGRAAF